

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

2010/2160(INI)

11.2.2011

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τις μελλοντικές συνέργειες για αυξημένη αποτελεσματικότητα μεταξύ του ΕΤΠΑ και άλλων διαρθρωτικών ταμείων
(2010/2160(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγητής: Γεώργιος Σταυρακάκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ .... **Error! Bookmark not defined.**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....10

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τις μελλοντικές συνέργειες για αυξημένη αποτελεσματικότητα μεταξύ του ΕΤΠΑ και άλλων διαρθρωτικών ταμείων (2010/2160(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 174, παράγραφος 1, και 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής¹, ιδίως το άρθρο 9, παράγραφος 4,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου 2006/702/ΕΚ της 6ης Οκτωβρίου 2006 για τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τη συνοχή²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και μια βάση για τα σχέδια στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Μαρτίου 2009 για την πολιτική συνοχής: επένδυση στην πραγματική οικονομία⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Μαρτίου 2009 σχετικά με τη συμπληρωματικότητα και τον συντονισμό της πολιτικής συνοχής και των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Μαρτίου 2009 σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την εδαφική συνοχή και το στάδιο της συζήτησης σχετικά με την μελλοντική μεταρρύθμιση της πολιτικής συνοχής⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2010 σχετικά με την υλοποίηση των συνεργειών των διαθέσιμων πόρων για την έρευνα και την καινοτομία στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και ανάπτυξη στις πόλεις και τις περιφέρειες, καθώς και στα κράτη μέλη και την Ένωση⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2010 σχετικά με τη συμβολή της

¹ ΕΕ L 210, 31.7.2006, σ. 25.

² ΕΕ L 291, 21.10.2006, σ. 11.

³ ΕΕ C 15 E, 21.1.2010, σ. 10.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2009)0124.

⁵ ΕΕ C 117 E, 6.5.2010, σ. 46.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2009)0163.

⁷ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0189.

πολιτικής συνοχής στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας και της ΕΕ 2020¹,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2010 για τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς για τους καταναλωτές και τους πολίτες²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με την πολιτική συνοχής και περιφερειακή πολιτική της ΕΕ μετά το 2013³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ⁴,
- έχοντας υπόψη την εικοστή ετήσια έκθεση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2009 για την υλοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων (COM(2009)0617/2),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «ΕΥΡΩΠΗ 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (COM(2010)2020),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 31ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Πολιτική για τη συνοχή: στρατηγική έκθεση 2010 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων 2007-2013» (COM(2010)0110),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Η περιφερειακή πολιτική συμβάλλει στην έξυπνη ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020» (COM(2010)0553),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Η επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ» (COM(2010)0700),
- έχοντας υπόψη την πέμπτη έκθεση της Επιτροπής του Νοεμβρίου 2010 για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή: το μέλλον της πολιτικής συνοχής (η «πέμπτη έκθεση για τη συνοχή»),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 9ης Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Συμπεράσματα της πέμπτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (COM(2010)0642),
- έχοντας υπόψη την επιστολή που απηύθυναν στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι αρμόδιοι Επίτροποι για θέματα περιφερειακής πολιτικής, ναυτιλιακών υποθέσεων και αλιείας, απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και κοινωνικής ένταξης και γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τις

---

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0191.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0186.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0356.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0468.

γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A7-0000/2011),

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αιτιολογική σκέψη 40 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου ορίζει ότι ο προγραμματισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει το συντονισμό των Ταμείων μεταξύ τους, με τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα, με την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), και ότι ο συντονισμός αυτός θα πρέπει να καλύπτει επίσης την εκπόνηση πολύπλοκων χρηματοδοτικών συστημάτων και εταιρικών σχέσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή δεσμεύθηκε να κινητοποιήσει τα χρηματοοικονομικά μέσα της ΕΕ –ήτοι, μεταξύ άλλων, τα ταμεία αγροτικής ανάπτυξης και τα διαρθρωτικά ταμεία, τα προγράμματα Ε&Α, τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (ΔΕΔ), το πρόγραμμα πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP) και το ΕΤΕ– ως μέρος μιας συνεκτικής στρατηγικής χρηματοδότησης που συνδυάζει τη χρηματοδότηση από την ΕΕ και από τους εθνικούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας με τίτλο «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους», αποτυπώνοντας, κατά τον τρόπο αυτό, την ανάγκη συνοχής μεταξύ πολιτικών και μέσων,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πέμπτη έκθεση για τη συνοχή αναγνωρίζει σαφώς ότι η επιδίωξη του στόχου της περιφερειακής ανάπτυξης απαιτεί πράγματι στενό συντονισμό μεταξύ των δημόσιων πολιτικών σε όλα τα επίπεδα,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στα συμπεράσματά του της 14ης Ιουνίου 2010 για τη στρατηγική έκθεση της Επιτροπής για το 2010 σχετικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή, το Συμβούλιο τόνισε «την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης του συντονισμού της πολιτικής συνοχής και άλλων ενωσιακών και εθνικών πολιτικών, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της επίτευξης κοινών στόχων με περισσότερο συντονισμένο τρόπο», καθώς και την «πραγματική προστιθέμενη αξία που παράγεται από τη στρατηγική προσέγγιση και την κοινή εφαρμογή κανόνων για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ, στο γενικό πλαίσιο της πολιτικής συνοχής»,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην επιστολή που απηύθυναν στον Πρόεδρο της Επιτροπής κ. Barroso, οι αρμόδιοι Επίτροποι για θέματα περιφερειακής πολιτικής, για θέματα ναυτιλιακών υποθέσεων και αλιείας, απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και κοινωνικής ένταξης και γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης αναγνώρισαν ομόφωνα «την ανάγκη να ενισχυθεί η ενσωμάτωση των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ για να υλοποιηθεί η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη που πρέπει να επιτύχει η Ένωση», προτείνοντας την «κατάρτιση ενός κοινού στρατηγικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ), για την περίοδο μετά το 2013»,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταρρύθμιση της διαρθρωτικής πολιτικής για την περίοδο

προγραμματισμού 2007-2013 οδήγησε στο διαχωρισμό της αγροτικής ανάπτυξης από το γενικό πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εξορθολογισμός των δαπανών προϋποθέτει αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες πολιτικές τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και ότι ο στενότερος συντονισμός και η συμπληρωματικότητα συνιστούν θεμελιώδη στοιχεία για τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής για τη συνοχή στο μέλλον,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, χωρίς ένα υποστηρικτικό πλαίσιο πολιτικής, οι υφιστάμενες συνέργειες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την οργανωτική και στρατηγική ικανότητα των αποδεκτών τους να συνδυάζουν την ενίσχυση που παρέχεται από τα διάφορα μέσα της ΕΕ,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσέγγιση που βασίζεται στην τοπική ανάπτυξη μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τη συνοχή, ενώ η αποκλειστική έμφαση σε αστικά ζητήματα και στο ρόλο των πόλεων εντός του πλαισίου της πολιτικής συνοχής ενδέχεται να οδηγήσει σε ασύμμετρη ανάπτυξη των αστικών και αγροτικών περιοχών,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη την επιτακτική ανάγκη, αλλά και τις πιέσεις, για εξυγίανση των δημόσιων προϋπολογισμών, ανάγκη που επιτάσσει πιο καινοτόμες δράσεις για την ενίσχυση του αντικτύπου οιασδήποτε διαθέσιμης χρηματοδότησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ πολιτικών και μέσων τους θα συντελέσει στην εξοικονόμηση χρόνου και πόρων και θα αποφέρει πραγματικά οφέλη από πλευράς αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιδίωξη συντονισμού και συνεργειών πρέπει να συντελεστεί τόσο σε οριζόντιο επίπεδο (με συνεκτικότητα μεταξύ των διαφόρων πολιτικών) όσο και σε κατακόρυφο επίπεδο (με συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των ποικίλων επιπέδων διακυβέρνησης),
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μία κατακερματισμένη προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει σε κενά πολιτικής, σε επικαλυπτόμενες ή ακόμη και αντικρουόμενες πολιτικές, αντιφατικές δημόσιες ενέργειες και σε επικάλυψη πόρων, με συνέπειες τόσο στην περιφερειακή αποτελεσματικότητα των δημόσιων πολιτικών όσο και στον εθνικό αντίκτυπό τους, και ότι, στα τελευταία έγγραφα πολιτικής της Επιτροπής, δεν φαίνεται να αποδίδεται επαρκής έμφαση στην υιοθέτηση ολοκληρωμένης προσέγγισης,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χάραξη μιας πιο ολοκληρωμένης, συνεκτικής, αποτελεσματικής και αποδοτικής πολιτικής για τη συνοχή απαιτεί περισσότερες προσπάθειες για την προσαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στις ιδιαίτερες ανάγκες και αξίες των διαφόρων εδαφών και περιφερειών της Ένωσης,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές –στο πλαίσιο των γενικών κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση της πρόσβασης σε μέσα χρηματοδότησης– προϋποθέτουν καλύτερο συντονισμό μεταξύ των ταμείων,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές απαιτούν ρητά την

ενθάρρυνση της δημιουργίας συνεργειών ανάμεσα στις διαρθρωτικές πολιτικές, τις πολιτικές για την απασχόληση και τις πολιτικές για την αγροτική ανάπτυξη, τονίζοντας ότι, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συνέργεια και τη συνεκτικότητα μεταξύ των δράσεων που θα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για κάποια συγκεκριμένη περιοχή και για συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας· λαμβάνοντας δε υπόψη ότι προβλέπουν επίσης πως οι κυριότερες κατευθυντήριες αρχές όσον αφορά τη διαχωριστική γραμμή και τους μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ των δράσεων που υποστηρίζονται από τα διάφορα ταμεία πρέπει να καθοριστούν στο επίπεδο των εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς/εθνικών στρατηγικών σχεδίων,

- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ενδιάμεση επανεξέταση αναγνωρίζεται ο περιορισμένος βαθμός δημοσιονομικής ευελιξίας και τα προσκόμματα που υφίστανται στην πρόβλεψη νέων προτεραιοτήτων ακόμη και στο πλαίσιο υφισταμένων προγραμμάτων, ενώ επισημαίνεται εξίσου ότι η έλλειψη συνέπειας μεταξύ των προγραμμάτων και ο επαχθής διοικητικός φόρτος παρεμποδίζουν την αποτελεσματικότητα,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην τρέχουσα συγκυρία μετά την κρίση, καθίσταται ακόμη σημαντικότερη η κατανόηση των διαδικασιών που ακολουθούνται στις οικονομίες των κρατών μελών, καθώς και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται μέσω της χρήσης των πόρων της ΕΕ,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να διασφαλισθεί η προβολή και η «ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία» της συμβολής της ΕΕ,
1. ζητεί την υποβολή πρότασης σχετικά με ένα ενιαίο στρατηγικό πλαίσιο για τη διασφάλιση κοινής προσέγγισης και την αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ όλων των δράσεων που υπηρετούν, σε τοπικό επίπεδο, τους στόχους της πολιτικής της περαιτέρω συνοχής, όπως καθορίζονται από τις Συνθήκες και χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ·
  2. επικροτεί την πρόταση που περιλαμβάνεται στην επανεξέταση του προϋπολογισμού για την έγκριση κοινού στρατηγικού πλαισίου από την Επιτροπή, ούτως ώστε να ενισχυθεί η ολοκλήρωση των πολιτικών της ΕΕ που αποβλέπουν στην υλοποίηση της στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020»· επισημαίνει, εντούτοις, ότι η δημιουργία ενισχυμένων συνεργειών μεταξύ των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα πέντε προαναφερθέντα ταμεία εντός ενός κοινού στρατηγικού πλαισίου δεν είναι καθοριστικής σημασίας μόνο για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», αλλά επίσης, και πρωτίστως, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής για τη συνοχή που καθορίζονται από τη Συνθήκη·
  3. επιδοκιμάζει την πέμπτη έκθεση για τη συνοχή, η οποία, μολονότι επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στην ανάδειξη της συμβολής που μπορούν να έχουν οι περιφέρειες και η πολιτική συνοχής στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», περιέχει μία σειρά συμπερασμάτων τα οποία καταδεικνύουν τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η δημιουργία ενισχυμένων συνεργειών μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Συνοχής·

4. κρίνει αναγκαίο τον εξορθολογισμό των δαπανών στον τομέα της πολιτικής για τη συνοχή με τον περιορισμό του κατακερματισμού των χρηματοδοτικών μέσων και οδών και επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για καλύτερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και θεματική συγκέντρωση των κοινοτικών και εθνικών πόρων σε ορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων, προκειμένου να εξασφαλισθεί ενισχυμένος συντονισμός μεταξύ των ταμείων, ενόψει της βελτίωσης του στρατηγικού χαρακτήρα της συγκεκριμένης πολιτικής· τονίζει, ωστόσο, ότι τα κράτη μέλη, καθώς και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές εξακολουθούν να χρειάζονται επαρκή βαθμό ευελιξίας για την προσαρμογή των προτεραιοτήτων στις ιδιαίτερες αναπτυξιακές ανάγκες τους·
5. υπογραμμίζει ότι πολλές πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής δεν δημιουργούν απλώς ευκαιρίες οι οποίες θα ήταν ευκατίο να αξιοποιηθούν, αλλά η επιτυχής τους έκβαση εξαρτάται ουσιαστικά από τη μελέτη τόσο των ανθρώπινων όσο και των φυσικών παραγόντων (οι βελτιώσεις στις υποδομές, για παράδειγμα, δεν οδηγούν αυτομάτως σε μεγαλύτερη ανάπτυξη εάν δεν συνδυάζονται με επενδύσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και της καινοτομίας)· εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι η δημιουργία ενισχυμένων συνεργειών μεταξύ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής θα μεγιστοποιήσει τον αναπτυξιακό αντίκτυπο των εν λόγω ταμείων·
6. εκτιμά ότι οι δράσεις για την αγροτική ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ και οι δράσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας στο πλαίσιο του ΕΤΑ θα πρέπει να υπαχθούν σε ένα ενιαίο πλαίσιο με τα λοιπά διαρθρωτικά ταμεία, ήτοι το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον θα μπορούσε να διασφαλισθεί η υιοθέτηση μιας συνολικής προσέγγισης για την ανάπτυξη των αγροτικών και αλιευτικών κοινοτήτων, σύμφωνα με το στόχο της εδαφικής συνοχής, μέσω της μετατόπισης των δράσεων τοπικής ανάπτυξης από τα εν λόγω δύο ταμεία προς ένα γενικότερο πλαίσιο συνοχής ή, τουλάχιστον, μέσω σαφέστερων συνεργειών μεταξύ όλων των ταμείων· φρονεί ότι μία τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να λάβει υπόψη το πλαίσιο των καίριων πολιτικών με εδαφικό αντίκτυπο και να επιτρέψει σε όσους συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες ανάπτυξης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο να ασκούν μια πολιτική με πραγματικά τοπική διάσταση, η οποία θα ανταποκρίνεται δεόντως στις εδαφικές ανάγκες των αγροτικών και αλιευτικών περιοχών ή των μικρών νήσων·
7. τονίζει ότι περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού δεν απαιτείται μόνο μεταξύ των μέσων της πολιτικής για τη συνοχή αυτών καθ'αυτών (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής), αλλά και μεταξύ των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα εν λόγω μέσα και των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των ΔΕΔ, του 7ου προγράμματος πλαίσιο και του CIP·
8. πιστεύει ότι αυτή η αλληλοενίσχυση και ο συντονισμός των πολιτικών της ΕΕ μπορεί αδιαμφισβήτητα να εξασφαλίσει τα βέλτιστα δυνατά αποτελέσματα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
9. επισημαίνει, ωστόσο, το γεγονός, ότι πολλά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά το συντονισμό μεταξύ των διαφόρων ταμείων και εκφράζουν καταφανώς την ανησυχία τους για την έλλειψη συνέργειας –ακόμη δε και για την επικάλυψη, σε ορισμένες περιπτώσεις– μεταξύ των ταμείων· τονίζει, εν προκειμένω, ότι οι σύνθετοι κανόνες διαχείρισης των ταμείων απαιτούν υψηλό επίπεδο θεσμικών ικανοτήτων για την

υπέρβαση των φραγμών και τον ικανοποιητικό συντονισμό της υλοποίησής τους·

10. θεωρεί ότι οι κοινοί κανόνες διαχείρισης, επιλεξιμότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων έργων από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ (ιδίως όσον αφορά τα μέτρα για τη στήριξη της οικονομικής διαφοροποίησης των αγροτικών και αλιευτικών περιοχών) δεν θα διαδραματίσουν μόνο καίριο ρόλο στην προώθηση και τη διευκόλυνση της αποτελεσματικότερης υλοποίησης των προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή, αλλά θα συμβάλουν επίσης καθοριστικά στις προσπάθειες απλοποίησης· θεωρεί, επιπλέον, ότι τούτο θα μπορούσε να απλοποιήσει τόσο τη χρήση των ταμείων από τους δικαιούχους όσο και τη διαχείριση των ταμείων από τις εθνικές αρχές, περιορίζοντας τον κίνδυνο σφάλματος, παρέχοντας, ταυτόχρονα, την αναγκαία δυνατότητα διαφοροποίησης, ούτως ώστε να αποτυπώνονται οι ιδιαιτερότητες των πολιτικών, των μέσων και των δικαιούχων, και διευκολύνοντας, επιπλέον, τη συμμετοχή μικρότερων ενδιαφερόμενων φορέων στα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή, καθώς και την απορρόφηση της διαθέσιμης χρηματοδότησης·
11. υπογραμμίζει, συνεπώς, την ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης του μοντέλου μίας ενιαίας γενικής ρύθμισης, που θα καλύπτει τους κανόνες διαχείρισης, επιλεξιμότητας, λογιστικού και γενικού ελέγχου και υποβολής εκθέσεων, σε συνδυασμό με σύντομους και ειδικά προσαρμοσμένους στα ταμεία κανονισμούς που θα αποτυπώνουν τους ειδικούς στόχους πολιτικής του κάθε ταμείου· τονίζει, περαιτέρω, ότι απαιτείται συντονισμός σε όλα τα επίπεδα χάραξης πολιτικής, από το στρατηγικό σχεδιασμό, μέσω της εκτέλεσης και των πληρωμών, έως την ολοκλήρωση, το λογιστικό και γενικό έλεγχο και την αξιολόγηση·
12. υπογραμμίζει, παράλληλα, τη σημασία της ενίσχυσης των διοικητικών ικανοτήτων στα κράτη μέλη, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, με στόχο την υπέρβαση των φραγμών που εγείρονται για τη δημιουργία συνεργειών ανάμεσα στα διαρθρωτικά ταμεία και άλλα ταμεία και τη στήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής αποτελεσματικής πολιτικής· εμμένει στο θεμελιώδη ρόλο που καλείται να διαδραματίσει εν προκειμένω η Επιτροπή·
13. καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τους πλέον αποτελεσματικούς τρόπους για την ενίσχυση των συνεργειών σε τοπικό επίπεδο· ζητεί, σε αυτό το πλαίσιο, να εξετασθεί ενδεχομένως η δυνατότητα των κρατών μελών να επιλέγουν την εφαρμογή ενός μόνο επιχειρησιακού προγράμματος ανά περιφέρεια, το οποίο θα περιλαμβάνει διαφορετικά ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής, ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ) υπό μία ενιαία αρχή διαχείρισης·
14. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την αναθεώρηση των διατάξεων της διασταυρούμενης χρηματοδότησης και τον περιορισμό των φραγμών στην εφαρμογή τους, υπό το πρίσμα αξιόπιστων και περιεκτικών στοιχείων για τη χρήση και τον αντίκτυπό τους, ούτως ώστε να διασφαλισθεί περαιτέρω απλοποίηση και ασφάλεια δικαίου κατά την εφαρμογή τους, σε σύγκριση με την κατάσταση που παρατηρείται επί του παρόντος·
15. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν τους μηχανισμούς διακυβέρνησης της πολιτικής για τη συνοχή (ήτοι τον προγραμματισμό, τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση στο πλαίσιο της σύμπραξης μεταξύ εθνικού,

περιφερειακού και τοπικού επιπέδου) στα ταμεία εκείνα που καλύπτονται από το σχεδιαζόμενο κοινό στρατηγικό πλαίσιο, ούτως ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών·

16. ζητεί από την Επιτροπή, κατά τη θέσπιση του νέου κοινού στρατηγικού πλαισίου και την υποβολή προτάσεων κανονισμού, να μεριμνήσει για την ενσωμάτωση διατάξεων οι οποίες θα επιτρέπουν σε τοπικές και περιφερειακές συμπράξεις (μεταξύ πόλεων, κωμοπόλεων, λειτουργικών περιφερειών ή ομάδων τοπικών αρχών) να ενσωματώνουν τις διάφορες χρηματοδοτικές ροές της ΕΕ σε ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο στις αντίστοιχες επικράτειές τους·
17. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και στα κράτη μέλη.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ο χρόνος και ο τόπος για μεγαλύτερο συντονισμό και συνέργειες

Ο εισηγητής εκτιμά ότι το σκεπτικό να επιχειρηθεί μεγαλύτερος συντονισμός των προσπαθειών από τα ταμεία και τα προγράμματα της ΕΕ πηγάζει κυρίως από τη μετά την κρίση εποχή στην οποία έχει εισέλθει η Ευρώπη. Είναι σαφές ότι, κατά τα προσεχή έτη, η ανάγκη εξυγίανσης των δημόσιων προϋπολογισμών θα μας αναγκάσει να γίνουμε πιο καινοτόμοι και να αναζητήσουμε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της διαθέσιμης χρηματοδότησης¹. Και όπως έχουν αναγνωρίσει πολλοί, τώρα είναι η ευκαιρία.

Το Κοινοβούλιο εμμένει σταθερά σε αρκετά ψηφίσματά του στην άποψη ότι «χρειάζονται συνέργειες και μια ολοκληρωμένη προσέγγιση μεταξύ των διαφόρων τομεακών πολιτικών για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων για τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο» και ότι «πρέπει να υπάρξει δέσμευση για μια ενιαία, ευέλικτη πολιτική σε επίπεδο ΕΕ»². Η εστίαση στην κοινή δράση των ταμείων σε περιφερειακό ή/και τοπικό επίπεδο ενισχύει την προστιθέμενη αξία τους και επιτρέπει στους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς να προσαρμόζουν συγκεκριμένες δράσεις στις πραγματικές οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες, και, κατά συνέπεια, στην κατάσταση που επικρατεί σε κάθε συγκεκριμένη περιφέρεια στον τομέα της απασχόλησης (στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, αναπτυξιακά σχέδια με τοπική διάσταση κ.λπ.).

Συντονισμός των ταμείων, οι μέχρι σήμερα επιδόσεις

Όσον αφορά το ΕΚΤ, η εμπειρία καταδεικνύει ότι η χρηματοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων (καινοτομία, έρευνα, ΜΜΕ, περιβάλλον κ.λπ.) από το ΕΤΠΑ μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική εάν συνοδεύεται από στενό συντονισμό και εάν ενσωματωθεί στις δράσεις που αναλαμβάνει το συγκεκριμένο ταμείο, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το γεγονός ότι η επιτυχία των περισσότερων προγραμμάτων και μέτρων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον επιτυχή συνδυασμό αρκετών παραγόντων, μεταξύ των οποίων η ανθρώπινη ανάπτυξη που είναι υψίστης σημασίας. Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας και των δύο διαρθρωτικών ταμείων συνδέεται με την πρόοδο ως προς την επίτευξη συνέργειας μεταξύ οικονομικής και κοινωνικής παρέμβασης.

Η μεταρρύθμιση της διαρθρωτικής πολιτικής για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 οδήγησε στο διαχωρισμό του Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης από το γενικό πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων. Υπογραμμίστηκε ότι ο διαχωρισμός αυτός δεν πρέπει να οδηγήσει στην επικάλυψη ή την παράλειψη στόχων και ότι οι ευκαιρίες ανάπτυξης πρέπει να διασφαλίζονται τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές, αλλά διαπιστώνονται αντικρουόμενα στοιχεία στην πράξη. Η αποδοτικότητα των πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης απαιτεί στενό συντονισμό με την εφαρμογή τόσο των μέτρων στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ όσο και των μέσων περιφερειακής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εμμένει σταθερά στην ανάγκη για στενή παρακολούθηση του διαχωρισμού της αγροτικής ανάπτυξης από την πολιτική συνοχής, προκειμένου να αξιολογηθεί ο πραγματικός της αντίκτυπος στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Τα αποτελέσματα του διαχωρισμού του

² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Μαρτίου 2009 (P6_TA(2009)0163).

ΕΓΤΑΑ από τον τομέα της πολιτικής συνοχής πρέπει να εξετασθούν προσεκτικά.

Η έκκληση για μεγαλύτερη ευελιξία στη χρήση των πόρων, αφενός, και για την καλλιέργεια μίας νοοτροπίας διοίκησης που θα προωθεί μία πολυκλαδική προσέγγιση και την απλούστευση της διαχείρισης των ταμείων, αφετέρου, δεν διατυπώνεται για πρώτη φορά. Στον τομέα των συνεργειών μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων, του 7ου προγράμματος πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, και του προγράμματος πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εμμένει στην ανάγκη να αποφευχθεί η υψηλή συγκέντρωση ικανοτήτων σε οικονομικές συσπειρώσεις και στις κορυφαίες περιφέρειες της ΕΕ, εκφράζοντας τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι οι συνέργειες στον τομέα της χρηματοδότησης δεν έχουν γίνει ακόμη ευρέως γνωστές.

Ναι στις συνέργειες, αλλά πώς;

Σημαντικά στοιχεία για το συντονισμό υφίστανται ήδη, αλλά μπορούν να ενισχυθούν περαιτέρω προς όφελος μεγαλύτερων συνεργειών. Η διαχείριση των μέσων της πολιτικής για τη συνοχή της ΕΕ (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής) γίνεται σε ένα κοινό πλαίσιο που εκτείνεται από τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές έως τις πληρωμές και την υποβολή εκθέσεων. Εντούτοις, αυτό δεν αρκεί. Ο συντονισμός μπορεί να ενισχυθεί μεταξύ των μέσων της πολιτικής για τη συνοχή και πέραν αυτών.

Ένα ολοκληρωμένο σύστημα σχεδιασμού και εφαρμογής μπορεί να περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής, για παράδειγμα σε ένα εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, ή μπορεί να περιλαμβάνει αρκετούς τομείς πολιτικής, προκειμένου να αντιμετωπίσει μεμονωμένα σύνθετα προβλήματα (π.χ. η στρατηγική ΕΕ 2020). Το πλεονέκτημα του ολοκληρωμένου σχεδιασμού βρίσκεται στην άποψη ότι δεν μπορούμε να επιλύσουμε σύνθετα προβλήματα όταν τα προσεγγίζουμε μόνο από μία πλευρά – η ανεργία δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο με κατάρτιση των ανέργων, πρέπει επίσης να εφαρμόσουμε πολιτικές δημιουργίας θέσεων εργασίας, όπως στήριξη των ΜΜΕ, της έναρξης επιχειρήσεων κ.λπ. Εάν μία χώρα/περιφέρεια είναι υπανάπτυκτη και ο στόχος είναι να μπορέσει να καλύψει το χαμένο έδαφος, τότε η εφαρμογή τομεακών πολιτικών των οποίων η διαχείριση γίνεται χωριστά, όπως υποδομές για τις μεταφορές και το περιβάλλον, δεν πρόκειται να επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα στη συνολική ανάπτυξη της εν λόγω χώρας/περιφέρειας¹. Μία κατακερματισμένη προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει σε επικαλυπτόμενες ή ακόμη και αντικρουόμενες πολιτικές, αντιφατικές δημόσιες ενέργειες και σε επικάλυψη πόρων, κάτι που έχει συνέπειες και στην περιφερειακή αποτελεσματικότητα των δημόσιων πολιτικών και στον εθνικό αντίκτυπό τους².

Στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή της ΕΕ, αυτό σημαίνει ότι το τρέχον σύστημα σχεδιασμού και εφαρμογής που συγκεντρώνει πολιτικές (και τη χρηματοδότησή τους) για την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, την ανάπτυξη επιχειρήσεων, ιδίως ΜΜΕ, την ανάπτυξη υποδομών κ.λπ. εξυπηρετεί τον σκοπό της κάλυψης του χαμένου εδάφους από τις περιφέρειες που λαμβάνουν ενίσχυση. Καθεμία από τις πολιτικές αυτές χωριστά θα επιτύγχανε λιγότερα αποτελέσματα από αυτά που επιτυγχάνουν επί του παρόντος από κοινού μέσα σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα σχεδιασμού και εφαρμογής. Η κοινή διαχείριση του σχεδιασμού και

¹ Δημοσίευση ΟΟΣΑ, *Η σημασία των περιφερειών: οικονομική ανάκαμψη, καινοτομία και αειφόρος ανάπτυξη*, 2009, σ. 125.

² Ο.π.

της εφαρμογής των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής και η καλύτερη επανεσωμάτωσή τους στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ταμείο Αλιείας είναι καίριας σημασίας για την ελευθέρωση του δυναμικού των περιφερειών που υστερούν.

Οι συνέργειες και ο συντονισμός δεν συνεπάγονται ενιαίες λύσεις για όλα τα προβλήματα. Αντιθέτως, απαιτούν στενό στρατηγικό συντονισμό μεταξύ των μέσων, των πολιτικών και των φορέων, προκειμένου να δημιουργούνται προσεκτικά σχεδιασμένες παρεμβάσεις και προγράμματα που λαμβάνουν υπόψη τις εδαφικές ιδιαιτερότητες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ή τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε περιφέρειας σε μία ολοκληρωμένη προσέγγιση με τοπική διάσταση¹.

*****

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, ο εισηγητής εκτιμά ότι η τρέχουσα συγκυρία, η οποία είναι σύνθετη καθώς ανακάμπτουμε αργά από τα αποτελέσματα της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, μας παρέχει μία ευκαιρία να αξιοποιήσουμε το χρόνο των επικείμενων διαπραγματεύσεων για το επόμενο ΠΔΠ, ώστε να επιτύχουμε μεγαλύτερες συνέργειες από τα ταμεία και τα προγράμματα της ΕΕ, εφαρμόζοντας έναν ακόμη πιο μακρόπνοο μηχανισμό συντονισμού. Αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα νέο επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού για τις τρέχουσες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές μέσω της θέσπισης ενιαίου στρατηγικού πλαισίου και της συμπλήρωσης του γενικού πλαισίου για τα μέσα πολιτικής συνοχής της ΕΕ με επιπλέον δεσμούς με άλλα προγράμματα που αφορούν την ΕΕ.

---

¹ Μελέτη-εφαρμοσμένο ερευνητικό έργο EDORA - Ευρωπαϊκές ευκαιρίες ανάπτυξης για αγροτικές περιοχές, που διεξήχθη στο πλαίσιο του ESPON 2013, Ιούλιος 2010, μέρος Β, σ. 48.